

Lovforslag nr. L 122. Fremsat den 18. januar 1995 af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om aktieselskaber og lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v.

(Statslige aktieselskaber)

§ 1

I lov om aktieselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 572 af 24. juni 1994, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2 indsættes i kapitel 1:

»§ 2 a. Et aktieselskab er et statsligt aktieselskab, når den danske stat har samme forbindelse til selskabet, som et moderselskab har til et datterselskab, jf. § 2.«

2. I § 51, stk. 3, § 56, stk. 5, og § 76, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »Københavns Fondsbørs«: »og i statslige aktieselskaber«.

§ 2

I lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 574 af 24. juni 1994, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, indsættes efter nr. 10:

»11) Statslige aktieselskaber:

Aktieselskaber omfattet af aktieselskabslovens § 2 a.«

2. I § 2 a, stk. 1, indsættes efter »Et selskab,«: »der ikke er et statsligt aktieselskab, eller«.

3. I § 2 c, stk. 1, indsættes efter »Et moderselskab i en koncern,«: »hvor ingen af koncernvirksomhederne er statslige aktieselskaber, eller«.

4. I § 5 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Et statsligt aktieselskab skal udarbejde en finansieringsanalyse, der som minimum viser, hvorledes og med hvilke beløb årets likviditetsstrømme er tilført selskabet og anvendt af dette til drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Selskabet kan undlade at udarbejde finansieringsanalysen i sit årsregnskab, hvis denne er indeholdt i et koncernregnskab, der omfatter selskabet, og der oplyses herom i årsregnskabet.«

5. I § 51 a, indsættes efter »Selskaber,«: »der er statslige aktieselskaber, eller«.

6. I § 56, stk. 3, indsættes efter »I selskaber, som«: »er statslige aktieselskaber, eller«.

7. I § 61 e, stk. 3, 2. pkt., indsættes efter »aktieselskaber,«: »der er statslige aktieselskaber, eller«.

8. I § 62, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »aktieselskaber,«: »der er statslige aktieselskaber, eller«.

9. I § 62, stk. 1, indsættes som 4. pkt:

»Statslige aktieselskaber skal til de af presens repræsentanter, der anmoder herom, sende et eksemplar af årsregnskabet m.v., når det er godkendt.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1995.
Stk. 2. Aktieselskabslovens § 76, stk. 3, 1.

pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, finder anvendelse for generalforsamlinger, der afholdes 1. oktober 1995 eller senere.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 2 finder anvendelse for regnskabsår, der afsluttes den 1. juli 1995 eller senere.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som landsdelenes særlige forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Gennem de senere år har staten i stigende omfang benyttet sig af aktieselskabsformen til løsning af forskellige drifts- eller anlægsopgaver. Dette har medført et øget antal statslige aktieselskaber.

Debatten om de statslige aktieselskabers forhold er som følge heraf intensiveret. Dette gælder også debatten i Folketinget, som senest drøftede de statslige selskabers forhold den 13. januar 1994 i forbindelse med første behandlingen af beslutningsforslag nr. B 37 om krav til statslige selskaber.

Et af de spørgsmål, som debatten har drejet sig om, er, hvorvidt de statslige aktieselskaber skal undergives en særlig regulering. Efter den gældende retstilstand er de statslige aktieselskaber som udgangspunkt alene reguleret af aktieselskabslovens og årsregnskabslovens bestemmelser for ikke-børsnoterede selskaber. I visse tilfælde er der dog nogle bestemmelser i oprettelsesloven for det enkelte statslige aktieselskab, der fraviger de almindelige regler i aktieselskabsloven og årsregnskabsloven.

2. Baggrund

Forslaget skal ses som et resultat af regeringens overvejelser vedrørende de statslige aktieselskaber. Disse overvejelser har taget udgangspunkt i professor, dr.jur. Erik Werlauffs redegørelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen om statslige aktieselskaber, december 1992, og Finansministeriets redegørelse om erfaringer med statslige aktieselskaber, november 1993.

Det er regeringens opfattelse, at der bør stilles samme krav til de statslige aktieselskabers ledelse og årsregnskaber, som stilles til de børsnoterede selskaber i aktieselskabsloven og årsregnskabsloven. Ønsket om at indføre tilsvarende bestemmelser for de statslige aktieselskaber skal ses dels i lyset af de statslige aktieselskabers størrelse og dermed samfundsøkonomiske betydning, dels i lyset af befolkningens berettigede interesse i at kunne følge de statslige aktieselskabers driftsresultater og udvikling.

3. Lovforslagets indhold

I lovforslaget foreslås begrebet statsligt aktieselskab defineret som et aktieselskab, hvori staten har bestemmende indflydelse. Med forslaget udvides en række bestemmelser for børsnoterede aktieselskaber i aktieselskabsloven, årsregnskabsloven og anden lovgivning til også at gælde for statslige aktieselskaber.

Det drejer sig bl. a. om:

Aktieselskabsloven:

- forbud mod arbejdende bestyrelsesformænd,
- mindstekrav til bestyrelsens forretningsorden,
- adgang for aktionærer til at stille skriftlige spørgsmål i forbindelse med generalforsamlingen.

Årsregnskabsloven:

- oplysning i årsregnskabet om honorar til den revisionsvirksomhed, der forestår den lovpligtige revision,
- omtale i årsberetningen af årets resultat i forhold til offentliggjorte forventninger hertil,
- oplysning i årsberetningen om bestyrelsesmedlemmers og direktørers andre ledelseshverv i danske selskaber,
- indsendelse af årsregnskab straks efter generalforsamlingens godkendelse, og senest 5 måneder efter regnskabsårets udgang.

Børslovgivningen:

- krav om udarbejdelse af finansieringsanalyse i tilknytning til årsregnskabet,
- tilsendelse af årsregnskabet til pressens repræsentanter efter anmodning.

4. Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos Advokatrådet, AMP-samarbejdet, Amtsrådsforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsmarkeds-pensionsrådet, Arbejdsministeriet, Assurandør-Societetet, Boligministeriet, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit-

fond, Danmarks Skibsmæglerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Handel- og Service, Dansk Industri, Dansk Ingeniørforening, Dansk Standard, Danske Andelsselskaber, Danske Investeringsforeningers Fællesrepræsentation, Den Danske Finansanalytikerforening, Det Danske Handelskammer, Det Kooperative Fællesforbund, Det Økonomiske Råds Sekretariat, Entreprenørforeningen, Erhvervenes Eksportfremme Sekretariat, FDB, Finansministeriet, Finansrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Børsmæglerselskaber, Foreningen af JAK-Andelskasser, Foreningen af Lokale Pengeinstitutter, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forskningsministeriet, Forsvarsministeriet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Garantifonden for Danske Optioner og Futures, Håndværksrådet, Indenrigsministeriet, Ingeniør-Sammenslutningen, Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Kommunernes Landsforening, Kulturministeriet, Københavns Fondsbørs, Landbrugs- og Fiskeriministeriet, Landbrugsrådet, Landsorganisationen i Danmark, Liberale Erhvervs Råd, Lønmodtagernes Dyrtsfond, Miljø- og Energiministeriet, Ministeriet for udviklingsbistand, Realkreditrådet, Rigsrevisionen, Skatteministeriet, Skibsværftsforeningen, Socialministeriet, Statsministeriet, Sundhedsministeriet, Trafikministeriet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet, Værdipapircentralen og Økonomiministeriet.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget

Lovforslaget forventes ikke at få administrative eller økonomiske konsekvenser for staten eller kommunerne.

6. Konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget vil medføre øgede oplysningsforpligtelser m.v. for de statslige aktieselskaber. For den øvrige del af erhvervslivet vil forslaget ikke have andre konsekvenser end muligheden for større indseende med de statslige aktieselskabers virksomhed.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

I bestemmelsen foreslås begrebet statsligt aktieselskab defineret som et selskab, der i medfør af aktieselskabslovens § 2 ville være et datterselskab af staten, hvis staten var et aktieselskab.

Ved afgørelsen af, om et selskab er et statsligt aktieselskab, skal der således lægges vægt på samme forhold som ved afgørelsen af, om et selskab er et datterselskab.

Reglerne vil for hovedpartens vedkommende også blive fulgt af den selvstændige offentlige virksomhed Post Danmark, jf. det fremsatte forslag til lov om Post Danmark med tilhørende bemærkninger.

Til nr. 2.

Med den foreslåede tilføjelse indføres der for statslige aktieselskaber forbud mod arbejdende bestyrelsesformænd, mindstekrav til bestyrelsens forretningsorden og adgang for aktionærerne til at stille forudgående skriftlige spørgsmål til bestyrelse og direktion i forbindelse med generalforsamlinger.

Til § 2

Til nr. 1.

Det er fundet hensigtsmæssigt i årsregnskabsloven at henvise til definitionen på et statsligt aktieselskab i aktieselskabslovens § 2 a.

Til nr. 2.

Det foreslås, at statslige aktieselskaber, tilsvarende hvad der gælder for børsnoterede selskaber, ikke kan undlade at udarbejde delkoncernregnskab.

Til nr. 3.

Forslaget medfører, at koncerner, hvori indgår et statsligt aktieselskab, ikke kan undlade at udarbejde koncernregnskab i medfør af undtagelsesbestemmelsen i § 2 c for mindre koncerner. På dette område gælder herefter samme regler, som i dag gælder for koncerner, hvori indgår et børsnoteret selskab.

Til nr. 4.

Bestemmelsen svarer til de krav, der stilles til børsnoterede selskaber i »Oplysningsforpligtelser for udstedere af børsnoterede værdipapirer« § 15, stk. 4.

Forslaget indebærer, at analysen skal vise pengestrømmene i selskabet. Som bestemmelsen er formuleret, er der tale om et minimumskrav, men opbygningen og specifikationsgraden må dog følge de almindelige, kendte normer. Finansieringsanalysen kan således udarbejdes efter såvel »den direkte metode« som »den indirekte metode«.

Placeringen i årsregnskabslovens § 5 betyder, at kravet om finansieringsanalyser også gælder for koncernregnskaber, da § 10, stk. 1, i bekendtgørelse

om opstilling af årsregnskab m.v. henviser til årsregnskabslovens § 5.

Er der udarbejdet en finansieringsanalyse i koncernregnskabet, kan selskabet undlade at udarbejde finansieringsanalyse i sit årsregnskab.

Til nr. 5.

Ændringen af bestemmelsen medfører, at statslige aktieselskaber uanset størrelse også er forpligtet til at specificere revisors honorar for såvel lovpligtig revision som for andre ydelser leveret af revisor.

Til nr. 6.

Det foreslås, at de statslige aktieselskabers årsberetning skal indeholde omtale af årets resultat i forhold til de forventninger, som selskabet måtte have offentliggjort. Eventuelle afvigelser skal begrundes. Endelig skal selskabets bestyrelses- og direktionsmedlemmers ledelseshverv i andre danske aktieselskaber omtales.

Til nr. 7.

Efter bestemmelsen i årsregnskabslovens § 61 e, stk. 3, 2. pkt. skal der i et børsnoteret selskab inden 8 dage efter revisors meddelelse om sin fratræden indkaldes til ekstraordinær generalforsamling med henblik på valg af ny revisor.

Til nr. 8.

Den foreslåede tilføjelse til årsregnskabslovens § 62, stk. 1, 2. pkt., medfører, at årsregnskaber for

statslige aktieselskaber skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen straks efter generalforsamlingens godkendelse og senest 5 måneder efter regnskabsårets udgang.

Til nr. 9.

Under hensyn til den brede samfundsinteresse, der er om de statslige aktieselskaber, og for at øge gennemsigtigheden med hensyn til disse selskabers forhold, foreslås det, at pressens repræsentanter på tilsvarende måde, som gælder for de børsnoterede selskaber, kan rekvirere et eksemplar af det statslige aktieselskabs årsregnskab m.v., dvs. inklusive årsberetning og et eventuelt koncernregnskab, dog først når årsregnskabet er godkendt.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 1995.

I *stk. 2* foreslås det, at aktionærernes ret til at stille skriftlige spørgsmål inden for de sidste 3 måneder før generalforsamlingen, finder anvendelse for generalforsamlinger, der afholdes den 1. oktober 1995 eller senere, således at det sikres, at svarpligten for skriftlige spørgsmål kun gælder spørgsmål stillet efter lovens ikrafttræden.

Efter *stk. 3* skal kravene til de statslige aktieselskabers regnskabsaflæggelse og indsendelse af årsregnskab m.v. først finde anvendelse for regnskabsår, der afsluttes den 1. juli 1995 eller senere.